

Dnro 662/00.03.01/2020

Valmistelija rehtori Jukka Mönkkönen

§ 6

Lääkekehityskeskuksen perustaminen (osittainen salainen Julkl 24.1 § 17-k)

Yliopistolain (558/2009) 14 §:n 2 momentin 5-kohdan mukaan julkisoikeudellisen yliopiston hallituksen tehtävänä on ”hyväksyä yliopiston toiminnan kannalta merkittävät tai periaatteelliset sopimukset”.

Suomessa tehdään korkeatasoista terveysalan perus- ja kliinistä tutkimusta. Tämän tutkimuksen tasoon ja määrään nähden suomalaisesta tutkimusympäristöstä syntyy kansainvälisesti vertaillen hyvin harvoin elinkelpoisia lääkekehityshankkeita. Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) on teettänyt vuonna 2017 esiselvityksen kansallisen lääkekehityskeskuksen perustamisesta osana terveysalan kasvustrategian tiekartan toimeenpanoa. Esiselvityksessä ehdotettiin Suomeen perustettavaksi kansallinen lääkekehityskeskus, jonka tehtävänä olisi kehittää yhteistyössä yliopistojen kanssa uusia lääke-ehdokkaita ja auttaa niiden kaupallistamisessa sekä näin edistää kotimaista lääkekehitystä.

Tehdyn esiselvityksen perusteella on STM:n johdolla jatkettu valmistelua ja laadittu erilaisia jatkoselvityksiä mm. Lääkeinnovaatiot työryhmän raportti Kansallisesta lääkekehityskeskuksesta (2018), raportit Kansallisen lääkekehityskeskuksen oikeushenkilömuodosta (3/2019) ja sijaintipaikasta (3/2019).

STM on asettanut lääkekehityskeskuksen perustamista valmistelevan selvitysryhmän 2020, jonka tehtävänä on laatia ehdotus LKK:n keskeisistä tehtävistä ja toiminnoista, ohjausmallista sekä niistä valtion ja muiden osapuolten toimenpiteistä, joita keskuksen perustaminen edellyttää sekä jatkovalmistelun organisoinnista aikatauluineen. Selvitysryhmä on laatinut liiketoimintasuunnitelmaluonnoksen ja alustavan ehdotuksen

yhtiömuodosta Osapuolille. Asiasta on järjestetty Ministeri Kiurun johdolla ensimmäinen ja alustava keskustelu 9.9.2020.

LKK tarkoituksena on edistää kilpailukykyistä lääkekehitystä ja siihen pohjautuvaa liiketoimintaa Suomessa. LKK:n tarkoitus on kehittää ja kaupallistaa yliopistoissa ja kansallisessa ekosysteemissä tehtyjä lääkeinnovaatioita. LKK yhdistää ja verkostoi paikalliset lääkekehityksen osaajat ja resurssit. Lisäksi LKK lisää ja laajentaa toimintansa kautta sekä lääkekehitykseen että siihen liittyvään liiketoimintaan linkittyvää osaamista.

LKK:n tavoitteena on:

1. Tunnistaa, tuotteistaa, jatkojalostaa ja kaupallistaa yliopistoissa syntyviä lääkeinnovaatioita;
2. Nostaa yliopistolähtöisten lääkeinnovaatioiden arvoa, jotta tulevaisuudessa suurempi osa innovaatioiden markkinapotentiaalista jää Suomeen;
3. Lisätä lääkekehitykseen ja liiketoiminnan kehittämiseen liittyvää osaamispotentiaalia Suomessa;
4. Lisätä toimijoiden välistä yhteistyötä ja rakentaa kansallinen lääkekehitys- ja yhteistyöverkosto;
5. Rakentaa kansainvälisen yhteistyö- ja asiakasverkosto;
6. Lisätä kansallisen lääkekehitysekosysteemin tunnettavuutta ja markkinoida sen osaamista, innovaatioita ja palveluita sekä kotimaassa että kansainvälisesti;
7. Mahdollistaa uuden liiketoiminnan ja työpaikkojen syntyminen;
8. Asiantuntija- ja toimijaverkostonsa avulla mahdollistaa osaltaan lääkehoitoihin liittyvien tarpeiden ratkaiseminen poikkeus- ja kriisitilanteissa.

LKK toimisi läheisessä yhteistyössä sen omistavien tahojen kanssa. LKK:n toiminnan tavoitteena on lisätä lääkekehityksen, tuotteistamisen ja kaupallistamisen osaamista

Suomessa sekä lisätä sen tunnettavuutta, kasvattaa markkinapotentiaalia ja vahvistaa suomalaisen lääkekehityksen uskottavuutta maailmalla.

LKK:n perustamisen ensimmäisen vaiheen neuvotteluprosessin tukemiseksi osapuolet ovat sopineet tehtävän liitteenä 11 oleva aiesopimus (salainen JulkL 24.1 § 17-k). Keskeisenä aiesopimuksen tavoitteena on muodostaa osapuolten välille yhteinen tahtotila, jonka pohjalta lääkekehityskeskus on mahdollista perustaa. Rahoituksen osalta on alustavasti keskusteltu, että kukin viidestä mukaan lähtevästä yliopistosta sijoittaisi perustettavaan yhtiöön noin 1 000 000 euroa. Alkuvaiheen tavoitteena on kerätä keskuksen 26 miljoonan euron rahoitus. Rahoituksen hankintaa koordinoi STM.

Rehtori raportoi hallitukselle LKK:n valmistelun etenemisestä. Hallitus käsittelee LKK:n perustamista ja rahoittamista, kun osapuolten perustamisneuvottelut ja perustamiseen liittyvät asiakirjat on saatu valmiiksi.

Esitys Hallitus valtuuttaa rehtorin

- 1) neuvottelemaan yliopiston osakkuudesta lääkekehityskeskuksessa;
- 2) neuvottelemaan aiesopimuksen ehdoista tarkemmin ja allekirjoittamaan sen.

Päätös Esityksen mukainen.